

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Državni zbor.

(Škedenjski poštni pečatnik. — Rekrutni zakon. — Premogarski štrajk. — Vojna v Južni Afriki in Avstrija.)

V včerajšnji seji je tržaški magistratni poslanec dr. Hortis interpeliral vlado, zakaj je na poštne pečatnike za slovenski škedenj dala napraviti tudi slovensko imenovanje tega kraja. Hortis je radi tega seveda skrajno ogorčen.

Razprava o rekrutnem zakonu bo, ker so Čehi opustili okstrukcijo, seveda hitro končana. Govorili so včeraj Herzmansky, Berks, Okuniewski, Scheicher, Tschernigg, Pogačnik in Engel, na kar se je debata zaključila.

Generalni govornik pro dr. Schücker je trdil, da bodo glasovali nemški liberalci za rekrutni zakon, ker je armada zaščitnik državnih misli. S tem pa nočejo vladi izreči zaupanja. Tarnal je potem, da Avstrija že ni več velesila, da je prišla ob vso veljavo in opravičeval svojo stranko, ker je svoj čas proti temu istemu zakonu obstruirala, češ, da je to delala iz obupanja radi jezikovnih naredeb. Končno je izjavil, da Nemci ne trpe, da bi se brez ozira na pravne konference Čehom kake koncesije dale.

Generalni govornik contra, dr. Herold je po daljši polemiki s predgovorniki izrekel, da bodo Čehi glasovali proti zakonu. Zahteval je, da armada ne sme biti nekaj posebnega v državi, nego da se mora čutiti kot del naroda. V armadi se pri slovanskih polkih nameščajo oficirji, ki znajo komaj nekaj besed polkovega jezika. (Hofica: Nekaj psovki!) Kako naj ima častnik kaj ugleda, če govori tako, da bi se tacega jezika sramoval zadnji hlapec? V tem, ko se hoče pri nas nekako uveljaviti nemški armadni jezik, je na Ogrskem dovoljeno obdnevati z armado v madjarskem jeziku. Vlada išče sredstev, da bi napravila v državi mir, ali razmere se premene samo, če omogoči zagotoviti narodno in socialno enakost. Če se vrne Češki nje državno-pravna avtonomija, ponehali bodo boji v osrednjem parlamentu. Pred vsem pa se mora dati Čehom zadoščenje za storjeno jim krivico.

Na vrsto sta potem prišla poročevalca manjšine Doležal, ki je govoril skoro dve uri, in dr. Lang, na kar se je razprava pretrgala.

Kratka, a burna razprava se je razvila, ko ja baron Dipauli kot načelnik socialno-političnega odseka prosil, naj se podaljša določeni rok za poročilo o raznih predlogih glede premogarskega štrajka, češ, da odsek do 13. t. m. ne more končati svojih posvetovanj. Pritrjevalno je govoril dr. Kramar, dočim je Wolf ostro napadal odsek, češ, da hoče vso zadevo zavleči. Ministrski predsednik Körber je naznanil, da pride vlada po Veliki noči s predlogom, ki se bo oziral na vse interese, kar jih prihaja v poštev. Tudi ta razprava se bo še nadaljevala.

Koncem se je ministrski predsednik Körber odgovoril na interpelacijo glede očitane kršenja nevtralnosti. Pojasnil je, da so na Ogrskem privatne osebe kupovale za Angleško in opravičeval, kako to, da so iz vojaškega skladišča v Brnu bila poslana Angležem sedla, iz vojaškega zavoda v Wöllersdorfu pa patrone, dočim je firma Skoda v Plznu izdelovala za Angleže topove. Končal je z zatrdilom, da vlada ni ničesar storila ali opustila, s čimur bi bila grešila proti nevtralnosti.

Wolf je dejal, da simpatizuje z Buri vsa Avstrija izvzemši vojnega ministra in „Neue Freie Presse“. Odgovor Körberjev ga ni zadovoljil, sicer pa se splošno sodi, da kršenju nevtralnosti ni kriva vlada ali minister zunanjih del, nego specialno vojni minister.

Wolf je potem nadaljeval: „V novejšem času so prišle k temu stvari, na pr. v „Times“ objavljena in v židovski „Information“ ponatisnjena izjava, ki izhaja baje od najvišje stoječega moža v državi, in v kateri se tisti avstrijski državljani, ki imajo simpatije za Bure, kvalificirajo na način, katerega absolutno ni treba prenašati. Tudi se je z najvišjega mesta izrekla želja, da naj se opusti pomožna ekspedicija Ruščega križa, mej tem ko se pošiljajo konji, sedla, bombe in granate in morda še druge reči, o katerih ničesar ne vemo.“

Wolf je predlagal, naj se o odgovoru ministrskega predsednika otvori debata, kateri predlog je bil pa odklonjen.

Kutnogorske epistole.

(Po Havličku priredil za misleče Slovence J. F.)

(Dalje.)

XV.

Nikdo bi si niti ne mislil, kako sta si podobna duhovski in vojaški stan. Jedno največjih podobnostij je to, da sta se oba stanova že davno ločila od svojega prvotnega namena in poklica. Vojska bi imela prav za prav nalogo braniti zemljo in narod proti nasilju, varovati pravico proti samovolji, navadno pa straži despotične vlade proti narodom in pomaga čestokrat kršiti ljudske pravice. Poklic duhovščine pa je omikati, razsvetljevati ljudstvo, razširjevati med njim načela prave svobode, bratstva, oblaževati ljudstvo in voditi je do večne sreče; toda v istini je postala duhovščina neka posebna vrsta aristokracije, in če hočemo resnico govoriti, lahko rečemo, da bi verniki lažje izhajali brez duhovnikov, ko duhovniki brez vernikov, in da torej niso prav za prav duhovniki radi ljudstva ampak ljudstvo radi duhovnikov. Temu je vzrok dejstvo, da se duhovščina ravno tako zlorablja od hijerarhije kakor vojaštvo od posvetnega absolutizma, popolnoma v sebične namene, in celibat je eno najimenitnejših sredstev za to.

Ona stranka, katera se obrača proti svobodi in pravu narodov, katera hoče držati ljudstva v temi in nevednosti, se tudi v tem smislu odkrito izraža o svojem orodju — duhovščini in vojaštvu. Da je ta stranka najmočnejša v katoliških in sicer v romansko-katoliških deželah in da med temi prednjači bankrotirana Španija, razume se samo po sebi. Kot dokaz naj navedem odlomek iz govora španskega aristokrata, državnega poslanca dona Kortesa, markija de Valdegamas. Ljudje božji, odprite svoja ušesa in poslušajte:

„Vsakršna prava civilizacija vznikne iz krščanstva; to se more razumeti v tem

oziru, da se cela civilizacija na haja le v okrilju krščanstva; izven tega okrilja ni civilizacije, temveč sama surovost, in pred krščanstvom ni živel na svetu niti eden civilizovan narod. Niti eden, gospoda, kajti naroda grški in rimski nista bila civilizovana, bila sta le omikana, kar je pa seveda vse nekaj drugega. Omika je le površni lesk civilizacije. Krščanstvo civilizuje svet; civilizovalo ga je na tri načine; s tem da je proglasilo gosposko za nedoteklivo (!), pokorščino za sveto, zatajevanje samega sebe in požrtvovalnost ali bolje rečeno ljubezen za božjo lastnost. Tako je krščanstvo civilizovalo narode. Sedaj pa — in v tem tiči rešitev te naloge — sedaj so izginili v naših časih ideje svete pokorščine do nedotakljivega absolutizma (!) in pobožne požrtvovalnosti iz človeške družbe, dobijo se le še v cerkvi, kjer se kliče Bog pravičnosti in usmiljenosti in v vojaškem taboru, kjer se kliče Bog moči in Bog vojne pod podobo slave.

Ker cerkev in vojska edini ohranjujeta nedotakljivi absolutizem, sveto pokorščino in pobožno ljubezen radi tega sta dandanašnja zastopnika evropske omike (!!!). Ne vem, gospoda, steli pozorovali kdaj tako kakor jaz podobnosti in celo enakosti dveh oseb, kateri sta na prvi pogled tako različni, namreč podobnosti med duhovnikom in vojakom: ne duhovnik ne vojak ne živi sebi, ne za svojo družino; oba vidita svojo slavo le v zatajevanju samega sebe in v požrtvovalnosti. Naloga vojakova je, da brani neodvisnost posvetne družbe, naloga duhovnikova, da brani neodvisnost verske družbe. Duhovnik je dolžan umreti, dati svoje življenje za svoje ovčice po vzgledu dobrega pastirja; vojak je dolžan kot dober brat dati svoje življenje za brate. Če se ozrete na trdo življenje (!) duhovščine, zagledate v duhovskem stanu pravo vojaško službo in to je tudi v resnici (!); če upošte

LISTEK.

V krempljih satana.

Ruski napisal Jurij Kazi-Bek.

(Konec.)

IV.

Bil je čas molitve, a Safar se še vedno ni vrnil. Zopet prijazna vsled smrti devojke, ki bi jima bila skoraj postala osodna, sta odšla Gazi in Bulat iskat Safarja. Srečala sta jezdeca, a ta jima ni mogel ničesar povedati o prijatelju. Ko sta prišla k goram, sta naletela na človeške stopinje. Spoznala sta, da so Safarjeve. In res sta ga našla tam.

V.

„Dà, dà,“ je govoril Safar, „če hočeta tekrovati z menoj, preplezajta ta prepad.“

„Kako to?“

„Dajte mi pasove od kindžalov in mečev; potegnemo jih preko prepada; naj tedaj skoči Bulat na ono stran in naj tam priveže dva konca, midva pa priveževa druga dva konca na tej strani.“

„In kaj potem?“ je vprašal Gazi s smehljajem, kakor se je zdelo Safarju.

Bulat je skočil na drugo stran in tamkaj privezal jermena.

„Kaj sedaj?“ je kriknil Safar. Pri tem se mu je streslo srce. „Njiju usoda se tedaj takoj odloči; kaj naj storim?“

Lejla je tvoja! Hitro! mu je šepetal isti glas kakor prvič.

„No, glejta, prijatelja! Ti, Gazi, zlezeš s te strani na ono, in ti, Bulat, z one na to, in kdor bode prej na nasprotni strani, ta dobi!“

Prijatelja sta se prišla za jermena in visela nad propadom. Safar pa je hitro prerezal s svojim kindžalom pasove.

Dva srce pretresujoča krika sta zazvenela, in v trenutku je bilo vse zopet tiho. Prebledeli Safar je stal nad brezdnom in krčevito stiskal kindžalov ročaj. Poginila sta! Za vedno je oproščen tekmecev. Toda zakaj nima njegova duša pokoja? Naenkrat je bilo slišati stokanje in ozval se je glas kakor iz propada:

„Safar, Safar, kaj si storil? Umoril si naju! Allah naj ti tega ne odpusti! Midva ti ne odpustiva. Povsodi, kamor pojdeš, pojdeva za teboj. Ubil si naju, a midva ti ostaneva stara prijatelja!“

Safarja je obšel strah.

„Ne boj se!“ mu je šepetal notranji glas. Mrtva sta že in nikdar več ne vstane. Pojdi in pobrigaj se za Lejlo. Sreča čaka na te!“

Safar se je hitro spustil v tek. Noge so mu omahovale, roke so se mu tresle. Doma je našel ostanke obeda. Z vso težo telesa se je zvalil na tla.

„Pojdi, pobrigaj se za Lejlo!“ mu je zopet šepetal oni glas. S tresočimi rokami se je pričel Safar oblačiti in se napravil k nevesti.

Stari Ibrahim je džigita sprejel hladno.

„Prišel sem, Ibrahim, da bi te prosil za tvojo hčer. Daj mi jo za ženo,“ je rekel.

Začudil, a tudi bal se je Safar, ko je starec takoj dovolil in odvedel džigata v hčerini oddelek.

Z ljubeznivim smehljajem je pozdravila Lejla mladeniča. Tiha ljubezen je žarela v njenih očeh, in žarek pokoja je posvetil v razburjeno njegovo notranje.

Pal je krasotici pred noge.

VI.

Jedna sama okolnost je vznemirjala Safarja: da nikdo na vpraša po njegovih dveh prijateljih, katera so bili vsi navajeni vedno videti z njim. Čutil se je temu, in

niti tedaj ni imel miru, ko je Lejla postala njegova soproga. Nemogoče mu je bilo pozabiti smrt prijateljev, dasi se je trudil na vso moč. Njiju glas mu je še vedno zvenel v ušesih. Po noči ga je dušil strah. Često je skočil s postelje, zbežal iz sobe ter se potikal po avlu in njegovi okolici. Življenje mu je postalo nezno breme. Nemogoče mu je bilo živeti v samotni, v družbi pa se mu je zdelo, da vsi vedo za njegov zločin.

Tako je bilo njegovo življenje do časa, ko mu je srečna Lejla povedala, da postane mati. Tedaj se ga je polastila radost.

„Usmili se me, vsemogočni Allah! Naj ne trpi otrok toliko muk kakor jaz! Odpusti mi moj greh!“

Spremenil se je tako, da ga ni bilo mogoče poznati; postaral se je in njegove moči so se izgubile.

S strahom je pričakoval srečnega trenutka. Nekega dne pa je zazvenel iz sobe Lejlin krik, toda ne jeden — nego dva. Nestrpno je pričakoval, da mu žena dovoli vstopiti.

Strašen krik se je izvil Safarju iz ust, ko je zagledal novorojenca. Bila sta dva:

vamo svetost vojaške službe, zagledamo v vojaškem stanu pravo svečeništvo (!). Kaj bi bilo s svetom, s civilizacijo, z Evropo, če ne bi bilo duhovnikov in vojakov (!!!)“.

Slušali ste jo torej, dobri ljudje!!

Stari Rimljani in Grki niso bili tedaj civilizirani in zakaj? Ker niso smatrali gosposke za nedotakljivo, pokorščine za sveto, ker niso poznali zatajevanja samega sebe in požrtvovalnosti. Psi starih Grkov in Rimljanov so bili pač brez dvoma civilizirani, ker so imeli gotovo one lastnosti, katere so potrebne k civilizaciji! Izborni kristjani! Nič drugega, nič boljšega niso torej našli v krščanstvu kakor to pokorščino, požrtvovalnost in neomejen „respekt“ pred gosposko! Po tem receptu so torej najbolj civilizirani narodi Kitajci, Mongoli, Zamorci, Lamaiti itd., a najmanj civilizirani Belgijci, Švicarji, Angleži in prebivalci Severne Amerike! Ha, ha, vsaka gosposka hoče torej biti nedotakljiva, a svojih podložnikov ne smatra ravno za tako nedotakljive. — In ta krasna podobnost med duhovnikom in vojakom, zares imenitno. — Torej samo duhovniki in vojaki imajo glavne zasluge za civilizacijo, a vsi drugi so ničle ali pa prav blizu ničle! To smo nesrečneži, to smo bedaki vsi drugi, ker nočemo vstopiti ne v duhovski, ne v vojaški stan!

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 13. marca.

Madjarski list o Madjarih.

„Esti Ujság“ je te dni razpravljal dogodke poslednjih tednov v madjarskem javnem življenju ter zaključil svoje tožbe tako-le: Žalostne razmere! Kjerkoli popraskamo po našem javnem življenju, povsod najdemo gnilobo, ki širi nezdrav, smrdeč duh. Pa kaj naj storimo? Kje je Mojzes, ki bi ta narod, čegar politična morala je zrela za propast, poslal za štirideset let v puščavo? Priti morajo novi možje, nove generacije, ki se ob žalostnih naukah minulosti in sedanjosti vzgoje v službi domovine za pošteno politično moralo! „Esti Ujság“ je povedal samo to, kar je avstrijskim narodom o Madjarih že davno znano. Vendar pa ima ta gnili, nemoralni, politično nepošteni narod v naši državi toliko moč in veljavo! To pač dokazuje, kako nezdrave razmere vladajo v Avstro-Ogrski.

Francosko ministrstvo v nevarnosti.

Kabinet Waldeck Rousseau ima zopet težko stališče. Reakcionarni, nacionalistični in klerikalni sovražniki vlade so skušali vreči vladu z raznimi interpelacijami. Pro-računski odsek je sklenil sprejeti v finančni zakon vse na dnevnem redu nahajajoče se fiskalne reforme, ki so se v razpravi pri senatu ter bodo izzvale v zbornici obširne debate ter tako zavlekle dovršitev budžeta za 1900. Ta manevar mora spraviti vladu v največjo stisko. Baje se strinjajo s tem tudi radikalci, ki bi imeli radi med raz-

oba dečka; z grozo je spoznal v njih svoja prijatelja. Otroka sta stegovala roke proti njemu in brbljala nekaj v nerazumljivem jeziku. Safaru se je zdelo, da pada v brezdanjo propast. Še od daleč je videl z očmi, polnimi groze, lica svojih prijateljev...

Toda naenkrat je začul znan glas in čutil, kako ga je zgrabila močna roka.

„Safar! Safar! Zbudi se! To sva midva, tvoja prijatelja!“

Težko je Safar odprl oči. Tonil je v hladnem potu, ki mu je v potokih kapal po licih. Ležal je kraj brezdnosti...

Končno je odprl oči popolnoma in opazil, na kakem nevarnem kraju je ležal. Hitro je vstal.

„Gazi! Bulat! Prijatelja moja!“ je zaklical. „Vidva živita!“

In temni vzdih mizgorskega džigita so zadoneli v pustih gorah.

„O vsemogočni, milostni Allah! Ti si me obvaroval! Poslal si mi težko preskušnjo!“

Med tem je opazil, kako se mu prijatelja čudita.

„Saj si ves siv!“ je končno zaklical Bulat, in Safar jima je natančno pripovedoval svoje sanje.

Objeli so se in si prisegli večno prijateljstvo.

stavo drugo ministrstvo in tudi socialisti. Vlada namerava zasedanje zbornice odgoditi, kar ni večini poslancev prav. Vlada je torej pragu krize.

Vojna v Južni Afriki.

Med tem, ko se ugiblje, ali bodo Angleži stavili Burom take mirovne pogoje, da jih bo možno Krügerju in Steynu sprejeti, se boji nadaljujejo z nezmanjšano energijo. Pri Drietfonteinu so Buri Angleže sila iznenadili. Angleži so namreč mislili, da je okolica prazna sovražnika, a Buri so jih nenadoma zgrabili ter jim zlasti s svojim izvrstnim topničarstvom prizadeli hude izgube. Parkrat so zašli Angleži celo med dva ognja. Buri so zavrnili opetovano angleške poskuse, da bi jih prišlo angleško konjeničstvo in pešaki na konjih od zadaj. Topovi so streljali s čudovito gotovostjo, končno pa so se umaknili v popolnem redu. Angleži so imeli jako slabe informacije in prav ponesrečen načrt. Listi trdijo, da se pozna, da ni bilo v bitki lorda Kitchenerja ter je bil stari lord Roberts sam. Buri so se iz Angležev naravnost norčevali ter jih s heliografom varali, da so se približali hribu, kjer so stale burske čete. Sploh je vladala med Angleži v tej bitki velika zmešnjava. Londonski listi skušajo neuspeh Angležev prikriti s tem, da pripovedujejo, da so se morali Buri umakniti. Toda Buri se umikajo sedaj po svojem načrtu, ker je določeno, da se polagoma umaknejo do meje ob reki Vaal. Tudi v Natalu so imeli Angleži smolo. Pri Pommeryju so namreč 9. t. m. prišli Bure, a so se morali umakniti. V Kaplandiji so imeli Angleži opraviti že z vstaši. Bojevali so se že v torek ves dan ter se morali končno v sredo umakniti v Britstown. Vstaši so zasedli Priesko. Ob vshodnji meji reke Oranje pa so vstaši baje zopet odložili orožje in ga izročili Angležem s 70.000 patronami. General Joubert, o katerega pišejo londonski listi, da je moral odložiti vrhovno poveljništvo ter ga prepustiti Bothi, organizuje sedaj v Transvaalu rezervno armado. Buri torej nikakor niso še izgubili poguma in vse vesti o brezupnosti Krügerja in Steyna so neresnične. Ta dva predsednika burskih republik sploh nista ponudila miru, nego sta le vprašala, pod kakšnimi pogoji bi se mogla prenehati vojna. Angleži bi se radi vsekakor prej polastili Bloemfonteina, da bi mogli postaviti potem tem večje zahteve. Neodvisnosti pa se Buri ne odpovedo še tako kmalu.

Prešernova slavnost na Dunaju.

(Dalje.)

Ko sem v sredo popoldne prišel v Ronacherjevo prostorno dvorano, zastavljeno z dolgimi vrstami stolov, sedež pri sedežu, me je obhajala na skrivnem bojazen, ali se bo napolnil zvečer ves ta veliki prostor z občinstvom. Ta skrb me je imela kmalu miniti. — Vrtnar je dekoriral dvorano. V ozadju odra med lovorom in eksotičnim rastlinjem je bil povzdignjen novi kip slavljenca, mojstrsko delo našega samostojno ustvarjajočega Repiča. O kipu samem bo sodilo slovensko občinstvo samo v kratkem, (če ga bo dobilo pred oči; od strani sem namreč izvedel, da so rodoljubi, ki si žele Prešerna pod svojo streho — redko sejani po naši mili domovini!) ko se razpošlje naročnikom. Lepe oči našega pesnika-prvaka so zrle kakor vedno, z globoko zatopljenostjo predse, okrog usten mu je bil za spoznanje razlit oni mehki Prešernovski smehljaj, za katerim molči neutulajljiva disonanca, o kateri misliš, da bo vsak čas zavladovala čez celo lice.

Razven Repičevega kipa je krasila prostore še doprsna slika Prešernova, prišedša ravnokar izpod kista nadarjenega slovenskega slikarja Markovića, ki je okrasil tudi povabila in programe slavnosti s Prešernovimi slikama. Glede na kratko dobo, v kateri je g. Marković izvršil vse te slike, se mora reči, da ima mladi slovenski umetnik momente prave umetniške invencije, s katerimi ve tudi gospodariti.

Kmalu se je pričela polniti dvorana. Med prvimi je prišel visoki protektor slavnosti, Nj. svetlost Jan grof Harrach. Ekse-lenca minister Rezek se je opravičil po svojem tajniku s smrtjo bratovo. Počastil je slavnost g. dvorni svetnik Jagić, gosp. sekojski svetnik Globočnik pl. Sorodolaki, g. dvorni svetnik Ploj in prišli so v

mnogobrojnem številu češki poslanci: Engel, Kramar, grof Deym, Stransky, Čelakovsky, Hofica, Skala, Spindler itd. Skoro polnoštevilno so se vdeležili slavlja poslanci iz „Krščanske slov. zveze“: Barwinsky, Ferjančič s soprogo, Gregorčič, Krek, Kušar, Laginja, Pogačnik, Povše, Pfeifer, Šuklje, Spinčič, Žitnik itd. Česko društvo umetnic je poslalo iz Prage svojo zastopnico, Slovencec zlasti naklonjeno pisateljico češko Gabrijelo Preissovo. Izmed visokih dam naj omenim še g. Aprikozo iz Rusije, nekdanjo izdajateljico ruskega filozofskega lista „Voprosy po filosofiji i psihologiji“. Videli smo odličnega gališkega duhovnika Luneviča, privatnega docenta pl. Rešetarja, dr. Murka, prof. Primožiča, urednika Pukla in Podgornika, srbskega duhovnika Misića in odvetnika Kosića. Rusko kolonijo so zastopali gospodje: Preobraženski, Ryškov, Schwarz in štipendist peterburške univerze Jastrebov s soprogi. Mnogoštevilno se je vdeležilo slavnosti slovensko dijaštvo. Zagrebški akademiki so poslali gg. Brežana in Čvrljugo kot zastopnika hrvatskih akademikov na slavnost. Kreпки postavi v slikoviti gali hrvatskih akademikov sta vzbujali zanimanje in pozornost. Zastopano je bilo srbsko dijaštvo po predsedniku in mnogih členih „Zore“. Hrvatski „Zvonimir“ je sodeloval, istotako češki „Akademický Spolek“ in ruska „Bukovina“. Poljaki so poslali na slavlje najdenj členov „Ogniska“ in Malorusi tri ude „Siči“. In corpore se je udeležilo slavnosti tudi „Slovensko katoliško akad. društvo „Danica“ na Dunaju.

Dvorana se je napolnila do poslednjega kotička. Prazničnost in svečanost je odsevala z vseh obrazov. Črez vos veleodlično družbo pa je zrl z odra naš Prešeren, kakor da bi hotel ponoviti še jedenkrat svoje krasne verze:

„Bog živi ves slovenski svet,
Brate vse,
Kar nas je
Sinov sloveče matere!“

katerim je postavil prof. Korš v napominanem pismu vslik: „Kako bi vsi Slovani ne slavili pesnika, ki je to rekel!“

Slavnost je otvoril gospod predsednik Prešernovega komiteja, phil. Vodnik in pozdravil navzoče občinstvo. Nato je nastopil slavnostni govornik, cand. phil. Rajko Slavec. V vznesenih, premišljenih in jedrnatih besedah je osvetlil pomen Prešerna v naši literaturi in zlasti v njega razmerju do sodobnih slovanskih moč.

Izmed nastopajočih umetnikov in umetnic je pozdravilo občinstvo zlasti našega Navála z najtoplejšimi simpatijami. Njegov nastop je bil v resnici „piece de resistance“ celega programa. G. Navál je pel najlepšo Prešernovo pesem „Nezakonska mati“ z milobnim svojim glasom tako globoko čuvstveno, njegova interpretacija je bila tako izvrina in dovršena, da je sledil frenetičen aplavz glasovom njegovega zvonkega grla.

Pianistinja gospica Kovačevićeva nam je znana že z lanske Puškinske slavnosti. Požrtvovalnost velesimpatične Hrvatice moramo tembolj občudovati, čim večja umetnica postaja iz nje od dne do dne. Njeno igro krasí čudovita spretnost in sijajno izražanje. Poleg tega je gospica Kovačević jako prikupna prikazen na koncertnem odru.

Da je dobro znani virtuoza gosli, g. Jeraj očaral občinstvo s svojo igro, nam menda ni treba še posebej poudarjati. Njegova občudovanja vredna tehnika, pod katero, rekel bi, oživi mrtvi instrument, pripovedujoč nam krasne, še neslišane reči iz pravične dežele glasbe, je občeznana. V zvokih njegovih gosli je zvenela sedaj poezija slovesa, potem zibajoča godba, kakor spomin iz plesne dvorane ali z vožaje po jezeru, ki nas je zazibala naposled v sen umetniškega uživanja in naslajanja. Umetnik, kakor tudi njegova sestra, spremljajoča ga na klavirju, sta žela zasluženju pohvalo.

„Zvonimirjevi“ tamburaši so si klanskim na Puškinskem slavlju pridobljenim lavorikam pridobili na Prešernovem večeru novih priznanj. Udarjali so intermezzo iz „Ksenije“ in Zajc-Tudorjevo „Sljepac Marko“ s tako preciznostjo, da smo se čudili, kako more tako malobrojen zbor doseči toliko učinkov in spraviti toliko lepih strani komadov do veljave. Nežen v petju in alikovit

v nastopu je bil ženski zbor, krepak mešani zbor „Slovanskega pevskega društva“. Pozabiti pa ne smemo tudi fino izvežbanega, vselej sigurnega zbora „Slovenije“, ki je pod spretnim vodstvom neumornega dirigenta Kozine s finim nijansiranjem interpretiral Prešernovo „Luna sije“ in „Strunam“. Volaričeva pesem: „Slovenski svet, ti si krasán!“ je pomenljivo, dostojno in svečano završila slavnost.

Del občinstva se je razšel, ostali pa so se pri slovanskih melodijah vojaške godbe še dolgo v noč zabavali v prosti, jako živahni zabavi. Komité je bil poskrbel, da so se gorka čuvstva, s katerimi je napolnila slavnost zbrano publiko, tudi sporočila križem slovanskega sveta. Dal je bil napraviti nalašč za ta večer kot spomin na Prešernovo slavnost razglednice s Prešernovo sliko in napisom „Največ sveta otrokom sliši slave“. Te in Bonačeve razglednice „Kranjska narodna noša“ (50 komadov teh umetniških razglednic je bil g. Bonač podaril komitéju) so se skoro razgrabile in prinesle kakih 30 gid. dobička.

Slavnost je vsestransko krasno uspela, znamenja, da je ideja, ki se je sprožila in pričela oživetvarjati lani, izvršljiva in potrebna, da ostane med slovanskim dijaštvom. „Slovenija“ je lahko ponosna na svoje uspehe. Pridobilo si je novih simpatij. Ves arrangement je pričal o spretnosti komiteja, čigar duša je bilo poleg „Slovenije“ rusko društvo „Bukovina“, kateremu bodi izrečeno na tem mestu zaslužen priznanje.

(Konec prih.)

Dnevne vesti

V Ljubljani, 13. marca.

— Ljubljanski ulični napisi. Ministrstvo je dovolilo, da ostanejo samoslovenske ulične tablice toliko časa nabite, da o tozadevni pritožbi razsodi upravno sodišče.

— Častno občinstvo. Občinski odbor v Šent Vidu nad Vipavo je v svoji seji dne 11. marca t. l. izvolil v priznanje zaslug za častne občane gospode Ivana Božiča, deželnega poslanca in posestnika v Podragi, dr. Ivana Tavčarja, odvetnika in deželnega odbornika v Ljubljani, in Vlacava Golla, c. kr. gozdnega nadsvetnika v Ljubljani. Vsi trije so bili izvoljeni soglasno.

— Klerikalna sodrga pri koritu. To se je začel zopet klerikalni direndaj! Povodom bližajočih se občinskih volitev ljubljanskih zlezli so iz svojih brlogov vsi znani klerikalni, nikdar žejni (!) hlapčoni z zabuhlimi ali pa bledimi obrazi in jezuitskimi nosovi, ter strašijo po predmetnih gostilnah. Pridno prirejajo shodek za shodkom, in še pridnejše pijo. Žal, da nimajo prave sreče s svojimi lovi na volilce. Večinoma so sami med seboj, ker se jih izogiblajo tudi najpriprostejši volilci. Te dni zapustil je neki obrtnik, hoteč se po trudoplnem delu na večer nekoliko okrepčati, nejevoljno svojo navadno gostilno, kjer je bil isti večer tak shodek in prišel je v sosednjo. Ond pravil je, da ga je bilo naravnost strah klerikalnih priganjačev. Pripovedoval je, kako znajo ti plačani priganjači sladko govoriti, in ako njih medene besede ne zaležejo, kako nadlegujejo potem mirne goste s svojimi zabavljicami. Dostavil je: — „Sedaj sem šele spoznal, da je imel pasar Kregar prav, ko je krščansko-socialce nekoč tako primerno krstil z znanim nemško-slovenskim izrazom“ in končno še dodal: „Meni se le čudno vidi, da so se lansko leto dva dohtarja in pa gospod Pollak s takimi ljudmi pajdašili in ž njimi vred na ledini razsajali“. Ni nam treba posebej omenjati, da tako popivanje mnogo novcev velja. Poroča se nam pa, da so postali naši krčmarji vsled slabe skušnje z Mico Kovačevom previdnejši. Neki gostilničar je zatrjeval, da bo sicer dal klerikalcem jedil in pijačo, kolikor bodo hoteli, toda samo — s predplačom. ker nima časa se potem pri sodnji ž njimi puliti. No, to ne bo klerikalcem težko storiti, saj menda še ni potresnega sklada konec. In čene drugače, morali bodo klerikalni prvaki radi ali neradi začeti svoje možne olajševati, kakor je to dr. Šusteršič pri zadnjih volitvah našim pristašem privoščil.

— „Izgubljeni Bog“. Tudi drugi natis te povesti je popolnoma razprodan. Vsega skupaj se je že razprodalo 3000 izvodov in še vedno se oglašajo toliko naročil, da se tiaka sedaj tretji natis. Ta izide tekom pri-

hodnjih dni in prosimo vse tiste, ki so se oglasili, naj blagovolijo malo potrpeti. Izvod velja 20 vin., s pošto 23 vin. Po poštne povzetju se knjižica ne razpošilja. Kdor jo hoče dobiti, naj pošlje 23 vin.

— **Kupčija s spovednimi listki.** Tudi v Polhovem gradu se je ustanovila taka deviška in devičarska družba, kakršnih imamo že vse polno v deželi. V soboto pride sam škof v Polhov gradec blagosloviti to družbo. Tudi spovedoval bo škof te device in devičarje. Kar nam pa nikakor ne ugaja, je način, kako se ljudje silijo h pristopu tej bratovščini. Razglašeno je bilo slovesno, da ne dobi spovednega listka, kdor izmed fantov in deklet ne pristopi bratovščini. Očitno je, da se gre tu za tiste groše, ki jih morajo plačevati člani. Nam se zdi tak terorizem, taka zloraba cerkvenih naprav skrajno nemoralna, in ne vidimo v njej nič drugega kakor navadno kupčijo po Tetzlovem uzoru.

— **Občinske, oziroma deželnozborske volitve v Trstu.** Progresova stranka je v nedeljo priredila volilni shod, na katerem je sklenila, da prepusti brez boja četrti volilni razred takozvani laški demokratični stranki, v ostalih volilnih razredih pa da postavi svoje kandidate. Z ozirom na te volitve se je tudi oglasila tista karikatura kmetijske družbe, ki se zove „Società Agraria“ in je v nedeljo priredila svoj občni zbor. Predsednik Burgstaller je društvo hvalil na vse pretege, mej tem ko je tajnik Zaratini zdihoval, da družba nima zadosti podpore od strani kompetentnih faktorjev, da bi mogla razgnati „oblake predsodkov in obskurantizma“.

— **Izpred sodišča.** Učitelj Fr. Jaklič iz Dobropolj, znani klerikalni hujskač in konsumnik, je pred kratkim v družbi dveh kaplanov prišel v Ljubljano in se nastanil pri „Lloydu“. Po kakih opravih je prišel, nam ni znano, a bržčas je imel posebnih vzrokov, da je hotel prikriti svoje bivanje v Ljubljani. V to svrhu ni v zglasilni list vpisal pravega svojega imena, nego se zglasil kot „Franc Svedec“. S tem je učitelj Jaklič storil prestop v smislu § 302 lit. e) kazenskega zakona in je bil danes pri ljubljanskem okrajnem sodišču radi lažnjivega zglasenja obsojen na globo 5 gld., oziroma 24 ur zapora.

— **Slovensko gledališče.** Ker je danes gospodična Carneri še hripava, izostane predstava „Norme“ in poje se nocoj zadnjikrat v sezoni Smetanova priljubljena opera „Prodana nevesta“. Nocojšnjo operno predstavo omogočila je pridnost naše izvrstne subretke gospe Polakove, katera je v zadnjem hipu tudi vlogo Agate prevzela, katero je dosedaj pela gđc. Bitenčeva, katera pa zaradi bolezni danes tudi nastopiti ne more. Ker je predstava „Prodane neveste“ nocoj zadnja in mogoče, da se tudi v prihodnji sezoni s temi letošnjimi izvrstnimi močmi ne bo več ponovila tako hitro, upamo, da občinstvo tudi današnjo nadomestilno predstavo radovoljno vsprejme.

— **Prešernov spomenik v Ljubljani.** Kakor se nam poroča, je tvrdka Kleinmayr & Bamberg, ki je nedavno izdala ilustrirano krasotno izdajo Prešernovih poezij, za to knjigo prirejene krasne originalne ilustracije slikarja Karpelusa poklonila odboru za Prešernov spomenik. Te ilustracije izložene bodo od jutri naprej poleg osnutkov za Prešernov spomenik v dvorani „Mestnega doma“ ter se bodo po zaključku izložbe prodale v prid projektovanemu spomeniku. Obisk zanimive izložbe je jako živahen.

— **Jour-fixe slovenskega umetniškega društva.** Jutri, v sredo ob polu 9. zvečer priredi to društvo na čast gledališkimi umetnicami in umetnikom, ki zapusté v kratkem Ljubljano, valetu z jako zanimivim in bogatim vsprejeto. Gostje dobrodošli!

— **„Slovensko planinsko društvo“** ima svoj redni občni zbor v sredo, dne 14. t. m. (ne 15., kakor je bilo pomotoma naznanjeno) v restavraciji „Nar. doma“. Začetek ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, dopolnilna volitev enega odbornika in slučajnosti. Z občnim zborom je združeno predavanje društvenega načelnika gosp. prof. Orožna.

— **Lex Heinze v Novem mestu.** Habent sua fata libelli — to velja tudi o umetniški razglednici akademičnega slikarja Vavpotiča. Ta krasna razglednica, ki ilu-

struje tako poetično znan sonet dr. Prešerna, se je morala valed visokega ukaza okrajnega glavarstva umakniti iz izložbenega okna trgovca Oblaka v Novem mestu, da bi se ondote pobožne duše, ne pohujševale nad golimi prami — angelja! Včeraj pa smo dobili tako razglednico, na kateri je tisti nemoralni angelj že primerno oblečen. Na svojih pohujšljivih prsih ima namreč angelj sedaj prilepljen kosce rudečega oblata, ki je s paralelnimi črtami prav „umetniško“ kariran. Tako je sedaj angelj tak, da sme celo pred oči vsake — gospe. Mi ne vemo, ali je na ta način popravil angelja gosp. Oblak sam, ki je znan univerzalen genij, ali pa je ravnal po navodilih novomeških najvišjih krogov. Vsekakor pa se stvar priporoča, tudi za cerkve, kjer se vendar nahaja tu in tam kaka slabo oblečena svetnica. Vivat sequens!

— **Reorganizacija služb državnih živinozdravnikov.** Te dni predložila je vlada državnemu zboru načrt postavi, s katero se urejajo službe in plače državnim živinozdravnikom. Po tem načrtu se uvrščajo živinozdravniki, službujoči pri okrajnih glavarstvih v X. in IX. činovni razred z naslovom c. kr. okrajni živinozdravnik in c. kr. okrajni višji živinozdravnik. Veterinarni nadzorniki pri namestništvih se uvrščajo v VIII. deželni živinozdravniki pa v VII., oziroma VI. činovni razred z naslovom deželni veterinarini referent. Predstojnik veterinarnega oddelka pri ministrstvu za notranje stvari uvršča se v VI., oziroma V. razred z naslovom ministerialni veterinarini referent. Službe veterinarinih koncipistov se ojuste. S tem se bodo zboljšale službene razmere državnih živinozdravnikov, ki so bili doslej po krivici zastopavljani ter kljub njih naporom in odgovorni službi med vsemi akademiško naobraženimi državnimi uradniki najslabše plačani. Želimole, da se ta postava čim preje odobri in uveljavi.

— **Bodimo dosledni.** Iz Postojne se nam piše: Kakor je obče znano, obstoji v Postojni za jamske namene godba, katero oskrbuje takozvano godbeno društvo. Do sedaj smo imeli s kapelniki naše godbe velikanski križ, tako da godba ni napredovala. Pred kratkim časom pa je bil imenovan nov kapelnik, kateri je celo stvar pošteno vzel v roko, tako da se že sedaj lahko reče, da bomo gotovo in to v kratkem imeli dobro civilno godbo. Vse limo se tega že vsi, žalibog da nam naše veselje vendarle nekaj kviri. Godbeno društvo je poslalo stare instrumente v po-pravo, naročilo pa ob enem tudi nekaj novih in drugih manjših godbenih potrebščin. In kje so se te reči iz slovenske Postojne naročile? — — — „Aus dem Egerlande“. Kolikor nam je znano, so še drugod dobre, slovanske trvdke za godbene potrebščine na sveti — in jih v Egerlandu pač ni treba iskati. Ne gre nam v glavo, kako more tak korak storiti slovensko godbeno društvo v sedanjih časih! Vemo, da je v Postojni dosti takih rodoljubov, ki bi bili lahko v tem smislu na društvo vplivali. Takih „malenkostij“ po naših mislih ni prezirati in to tem manj, če premislimo, da se prispevke členov — domačih ljudij — pri godbenem društvu — ne vpisujejo v „blagajniško knjigo“, ampak — kakor v Egerlandu — v „Cassabuch“. Lepe razmere! Daj Bog, da se kmalu predrugačijo!!! — ž —

— **Občni zbor kluba dolenjskih biciklistov** vršil se bode dne 18. marca t. l. ob 1. uri popoldne in v slučaju nesklepnosti ob 2. uri popoldne v gostilni gosp. Jakaca v Novem mestu. Dnevni red: I. Poročilo predsednikovo. II. Poročilo tajnikovo. III. Poročilo blagajnikovo. IV. Poročilo revizorjev. V. Volitev novega odbora. VI. Volitev revizorjev. VII. Slučajnosti.

— **Mlada tatica.** 13letna Katarina Prešeren iz Radomelj v kamniškem okraju je te dni na pošti v Radomljah iz neke nezaklenjene omare ukradla srebrno žensko uro z verižico v vrednosti 40 kron in 50 kron denarja. Dekletce je priznalo, da je ukradeno uro in denar izročilo svoji materi, ki jo je bila napeljala k tatvini. Brezvestno mater so izročili sodišču.

— **Ogenj v dimniku.** V hiši šte. 21 na Dolenjski cesti je včeraj zvečer neka delavka zakurila na ognjišču ravno pod dimnikom tako, da so se vnele saje. Ogenj so domači pogasili, še predno so prišli gasilci. Nastal bi bil lahko velik ogenj, ker

sta v višini dimnika dve majhni okni, ki peljeta v podstrešje Auerjeve pivovarne, kjer je nakopičenih mnogo suhih plev.

— **Perilo prodajala sta včeraj popoldne dva postopača po Vodmatu.** Jednega postopača je policija prijela, drugi je ušel.

— **Krava v „Zvezdi“.** Včeraj popoldne je prignal neki hlapec po Kongresnem trgu kravo, katera se mu je spuntala in ga vrgla na tla, sama pa jo je pobrisala v „Zvezdo“ in je dirjala naravnost proti kazini. Hlapec jo je vbral za njo in jo je še ujel pred vhodom v kazinsko restavracijo.

— **Pes vgriznil je dve leti starega Leopolda Kerna v Cegnarjevih ulicah št. 13.**

— **Zgubljene stvari.** Igralka nemškega gledališča je zgubila včeraj na potu pod Tivolij zlatno žensko uro. — Kuharica Katarina Dolenc je zgubila danes na poti od Poljanske ceste do Mestnega trga denarnico z jednim desetakom in z jedno krono.

— **Navdušen prijatelj Burov** je neki ljubljanski trgovski pomočnik, ki je poslal predsedniku transvaalske republike Krügerju razglednico iz Ljubljane z napisom „Heil den Buren“.

— **Med Bure** se mislita podati dva trgovska pomočnika iz neke tukajšnje večje trgovine, da bi tamkaj pričela trgovino z avstrijskimi izdelki. Mnogo sreče!

— **Na cesti** se je včeraj zvečer vsled slabosti zgrudil neki diurnist na tla. Poklicali so zdravnika in prepeljali oslabelega moža pod streho. Dotičnik je prišel šele pred tremi dnevi v Ljubljano.

— **Pet srajo** je imel na sebi Mihael Kostrevec iz Rateža na Dolenjskem, kateri je hotel pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti pobegniti v Ameriko. Denar je imel na treh mestih v najspodnji srajci zašit.

— **Svinec sta ukradla mestna delavca** Ivan Mandič in Ivan Štrukelj iz vodovodne shrambe na Dunajski cesti na prostoru stare bolnice. Bila sta zasačena, ko sta nesla svinec prodajat.

— **Požar v gozdu.** V gozdu „Svibenj“ pri Litiji je nastal te dni ogenj, ki se je precej hitro razširil in bil je iz težka udušen. Domneva se, da je nastal po iskrah, ki so prišle iz lokomotive tovrnega vlaka.

* **Ženin — nadvojvodinje Štefanije.** Grof Elemer Lonyay je bil rojen l. 1863, svoje juridične študije je dovršil na budimpeštanskem vseučilišču ter se posvetil diplomatični karieri, ki ga je dovedla skoraj na vse evropske dvore. Sedaj je legacijski svetnik v dispoziciji. Pred nekaterimi leti se je seznanil s Štefanijo, menda v Londonu ali v Laksenburgu. Štefanija se je zaljubila v grofa, ki ji je ljubezen vračal. Dopisovala sta si redno vsak dan. Na poroko pa nista mogla misliti, ker jima je bilo na poti več ovir. Grof Lonyay je bil protestant, a je prestopil v katoliško vero. Materialne razmere so tudi urejene. Grof Lonyay ima 50.000 gld. letnih dohodkov, Štefanija pa 100.000 gld. na leto. Za vsakega otroka, ki ga dobita, se je zavezal cesar plačati 4000 gld. na leto. Naslov Štefanije bode poslej „Kraljevska visokost“. Medene tedne bodeda preživela na rodnom gradu Olaszu v zemljinem komitatu. Park okoli gradu so olepšali in postavili v grad novo pohiše. Grofova mati, rojena Vilma pl. Pazmandy, se umakne menda v Požun.

* **„Hamlet“ in veliki knez Konstantin Konstantinovič.** Te dni so imeli na carskem dvoru imenitno predstavo „Hamleta“. Naslovno vlogo je igral namreč veliki knez Konstantin Konstantinovič, ki je žaloigro sam prevedel na ruski jezik. Prevajalec je predsednik peterburške akademije znanosti. Predstave se je vdeležil car s carico in 300 dvornikov. Predstava je trajala od 7. ure zvečer do 2. ure zjutraj.

* **900.000 kron za konja.** Minoli četrtek so prodali v Londonu na javni dražbi imenitnega tekača in zmagačca Flying-Foxa za 900.000 kron. Pred desetimi leti je bil prodan zmagačlec v dirkanju Ormonde za 30.000 funtov v Južno Ameriko, v Avstro-Ogrski pa se je plačala največja svota za konja Matchbora, namreč 18.000 funtov. Flying-Fox je najdražji konj na svetu.

* **Roparji.** V Repcze-Szt. Györgyju so trije roparji napadli trgovca Liechtensteina in njegovo ženo v prodajalnici. Ubili so trgovca, ženo smrtno ranili ter izpraznili blagajnico.

* **Parnik se je potopil.** Na poti od Antverp v Brazilijo sta se trčila škotski

parnik „Cuvier“ in neki neznan angleški parnik. „Cuvier“ se je potopil s kapitanom in 14 mornarji vred. Angleži so ušli, ne da bi reševali, in ne da bi se količkaj brigali za nesrečo „Cuvierja“.

Književnost

— **„Učiteljski Tovariš“.** Štev. 8. ima nastopno vsebino: Razni nadaljevalni učni tečaji. — Poslednja misel. — Zmes. — Kri-tiški glasovi. — Dopisi. — Društveni vest-nik. — Književnost in umetnost. — Vest-nik. — Duševna kultura na Kavkazu. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — List-nica uredništva.

— **Nove knjige.** Knjigarna Lavoslava Schwentnerja izda še pred Veliko nočjo troje slovenskih izvirnih del: Pesmi umr-lega Karola Ketteja, kakor jih je uredil g. A. Askerc, „Pisanice“, pesmi za slo-vensko mladino, zložil Oton Zupančič in I. zvezek Zbranih spisov Janka Kersnika. Vse tri knjige izidejo v mo-derno elegantni obliki in na izvrstnem pa-pirju. Genialnost pokojnega Ketteja se po-kaže v najkrasnejši luči s to zbirko pesmij, ki obsega epske in lirске poezije ter več ciklov sonetov. Gotovo bode ta zbirka po svoji pesniški vrednosti med prvimi sloven-skimi pesniškimi zbirkami zadnjih let. Pri-ljubljenost Otona Zupančiča kot pesnika je med občinstvom, zanimajočim se za izvirno slovstvo, največja, zato bodo nedvomno tudi njegove „Pisanice“ razveselile vsakega če-stilca Zupančičeve narodne Muze. Prvak med slovenskimi novelisti, Janko Kersnik, je že davno zaslužil, da izidejo njegovi spisi zbrani v lepih knjigah. Tako bodo Slovenci šele spoznali, kolik mojster je bil Kersnik v pripovedovanju. Zanimanje za vse tri knjige je že danes veliko ter se je oglasilo pri založniku že precej naročnikov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 13. marca. Poslanska zbor-nica je danes dognala razpravo o re-krutnem zakonu. Načrt je bil sprejet v drugem in tretjem branju. Potem se je začela debata o premogarskem štrajku. Ta utegne zadobiti velike dimenzije, zlasti ker je došla danes vest, da je v Mostu na Češkem prišlo mej premo-garji in orožniki do krvavega boja. Vzrok je bil neki ta, da se premogarjem neki zneski iz bratovskih skladnic niso izplačali. Ta vest, o kateri se bo še danes v parlamentu govorilo, doslej še ni potrjena. Seja traja še.

Dunaj 13. marca. Poslanska zbor-nica bo imela v petek zadnjo sejo pred velikonočnimi prazniki.

London 13. marca. Od bitke pri Drielfonteinu maršira Roberts brez pre-stanka na Bloemfontein. Včeraj je ko-njištvo naletelo na 12.000 moč broječo armada Burov, ki zavzema jako močne pozicije. Te dominirajo pot v Bloemfon-tein, do katerega ima angleška ar-mada samo še 15 milj. Roberts se je Burom umaknil in obšel njih pozicije.

London 13. marca. General French je minolo noč zasedel dva važna griča, ki dominirata Bloemfontein.

London 13. marca. Iz Kolesberga se poroča, da so Buri razstrelili most čez reko Oranje.

London 13. marca. V Lorenzo Marquazu so bili aretirani štirje nemški častniki, namenjeni k Burom.

London 13. marca. Iz Durbana se javlja, da je transvaalska vlada na-prosila Nemčijo, naj bi ta posredovala mej južnoafriškima republikama in mej Angleško. Nemčija je posredovanje od-klonila, češ, da jo južnoafriška vojna nič ne briga.

Bruselj 13. marca. Transvaalski poslanik razglašja, da Krüger in Stejn nista prosila direktno miru, pač pa da posreduje neka druga država.

Darila.

Uredništvu našega lista sta poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Ivan Novak v Krškem 2 K, skupilo predstave okro-čenega medveda na otroški veselici z geslom: „Medved, pleši, pleši, v korist naši deci!“ Živio! Za učiteljski konvikt v Ljubljani: G. Peter Mayr v Kranju 10 K (že izkazanih v št. 55, posla-nih 2. marca t. l. namesto venca na krsto umrle pospe Marije Belarjeve v Ljubljani). Svoto smo izročili blagajniku učit. društva g. J. Dimniku, ki hvaležno potrjuje sprejem. Živio darovalec!

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo
za hitro odpravo kurjih oči, trde kože itd.
Stekleničica s 12 rabinim navodom 25 kr.
Dobiva se v (9-11)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Spominjajte se dišeke in ljudske kuhinje pri
Igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah,
kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. marca: Ana Potrato, gostija, 82 let,
Poljanska cesta št. 10, ostarelost.
Dne 9. marca: Cecilija Pogačnik, čeljarjeva
hči, 4 mes., Konjušne ulice št. 13, življenska
slabost.
Dne 10. marca: Helena Jereb, kamnosekova
hči, 10 mes., Emonska cesta št. 17, jetika. —
Fran Novak, čeljar, 27 let, Križevniške ulice št.
8, jetika. — Marija Švan, posestnica, 90 let, Bar-
varska steza št. 5, vnetje sapnika.
Dne 12. marca: Marija Sterniša, mestnega
redarja vdova, 68 let, Stari trg št. 13, omehčenje
možgan.

V hiralnici:

Dne 9. marca: Jožef Škerl, gostič, 80 let,
ostarelost.
Dne 12. marca: Terezija Pajsar, gostija, 81
let ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 8. marca: Jakob Bezljaj, 56 let, kap.
— Jakob Papler, gostič, 51 let, prisad.
Dne 9. marca: Jera Majnik, kajzerjeva hči,
9 let, vnetje sopil.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji arčni tlak 736-0 mm.

Marj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
12.	9. zvečer	742-1	5-5 brezvetr.		jasno	
13.	7. zjutraj	739-2	— 1-2 sl. sever		megla	
	2. popol.	733-2	13-5 sl. jzhod		oblačno	00 mm

Srednja včerašnja temperatura 6-1°, nor-
male: 3-0°.

Dunajska borza

dne 13. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 30 h
Skupni državni dolg v srebru	99 15
Avstrijska zlata renta	98 35
Avstrijska krona renta 4%	99 45
Ogrska zlata renta 4%	97 15
Ogrska krona renta 4%	93 65
Avstro-ogrsko bančne delnice	128 25
Kreditne delnice	235 40
London vista	242 90
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 50
20 mark	23 65
20 frankov	19 29
Italijanski bankovci	90 15
C. kr. cekini	11 38

Naznanilo.

Podpisani javlja, da se bodo

dne 9. aprila 1900 dopoldne ob 9. uri

in v poznejših dneh v občinski pisarni v Borovnici potom prostovoljne javne dražbe
razprodajala Lorenc Verbičevim dedičem lastna zemljišča in sicer: njive, travniki in
pašniki in razven tega več tisoč komadov stoječega gojzdnega drevja
t. j. hoj in smrek.

Natančnejša pojasnila in tudi vpogled v dražbene pogoje daje c. kr. okrajno
sodišče na Vrhniki, Josip Verbič v Bistri, Franc Verbič v Borovnici in

Dr. Josip Furlan

odvetnik v Ljubljani.

(506-1)

Ilustrovanih cenikov

ne razpošiljam, ker na tak način izbiranje ni pravo. Nečem delati reklame z lepo
ilustriranimi katalogi, temveč pošiljam raje najmodernejše in najcenejše blago na izber.

Angleško skladišče oblek

v Ljubljani, na oglu sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Ravnokar došla

velikanska zaloga za spomladno in letno sezono
oblek za gospode in dečke in otroških kostumov,
specialitete, kakor tudi zadnja novost, haute
noveauté damskih konfekcij

vse po čudovito nizkih tovarniških cenah.

Največja izber pristno angleškega in francoskega blaga za naročila po meri, ki se
na Dunaju izvršujejo najfineje, najelegantneje in najhitreje.

Prosim velečastito občinstvo, da si ogleda velikansko zalogo blaga in oblek.

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatovič.

(488-2)

Ces. kr. avstrijsko državno železnica.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobra in aprila ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne obojni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne obojni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heba, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga iz Novo mesta in v Kočevje.** Obojni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiča.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. popoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobra in aprila ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novo mesta in v Kočevje.** Obojni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Pri okrajni hranilnici v Slovenjem-
gradci je nadomestiti službo

pomožnega uradnika

z začasno mesečno plačo 70 K.

Zahteva se znanje obeh deželnih je-
zikov v govoru in pisavi, ter izurjenost v
dotičnem pisarničnem poslovanju.

Vstop 1. ali 15. aprila 1900.

Prošnje je vložiti do

20. sušca 1900.

Ravnateljstvo okr. hranilnice v Slovenjemgradci

8. sušca 1900

(493-2)

Sprejme se v tukajšnjo prodajalnico z
galanterijskim in norimberškim blagom

vajenec

ki ima veselje do kupčije in je zmožen
slovenskega in nemškega jezika ter zadostne
šolske izobrazbenosti. (507-1)

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Ključar za struženje železa

(Eisendreher)

(490-2)

se išče.

Več se izve v uradni pisarni c. kr.
tabačne glavne tovarne v Ljubljani.

Za špecerijsko trgovino na Štajer-
skem se išče

pomočnik

ne izpod 25 let star, več obeh deželnih
jezikov, z dobrimi priporočili. Vstopiti bi
mogel že o Veliki noči.

Ponudbe na upravništvo „Slov. Nar.“
pod „A. J. P.“. (511-1)

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih
in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce
(Buchberg), pošta Pletrovce (Pletrovitsch)
pri Celju. (143-18)

Glavni zastopnik

za Kranjsko in za slovenske dele sosed-
njih dežel s sedežem v Ljubljani

se takoj išče za staro, najbolje
poslujočo domačo zavarovalnico
za življenje

proti stalni plači, potnim stroškom in pro-
viziji.

Prosilci, slovenskega in nemškega je-
zika v govoru in pismu zmožni, naj pošljejo
svoje ponudbe pod (496-3)

začetnik

upravništvu „Slovenskega Naroda“.

Vabilo.

Južnoštajersko hmeljarsko društvo

priredi svoje

glavno zborovanje

dné 18. sušca 1900. leta ob 3. uri popoldne

v dvorani Hausenbichlerjeve gostilne v Žalci

s sledečim vspeedom:

- 1.) Poročilo o društvenem delovanju.
- 2.) Letni račun.
- 3.) Vpisovanje novih udov.
- 4.) Volitev društvenega vodstva.
- 5.) Nasveti.

Žalec, dné 11. sušca 1900.

(508)

Za vodstvo Južnoštajerskega hmeljarskega društva v Žalci:

Predsednik:

Dr. Bergmann.

Tajnik:

Anton Petriček.

Naznanilo.

Podpisani usoja si naznanjati, da je dné 1. sušca 1900
otvoril svojo

notarsko pisarno v Mokronogu

in sicer v hiši gospoda Petra Strela, kjer se nahaja
c. kr. okrajna sodnija.

V Mokronogu, dné 5. sušca 1900.

Makso Kosér

c. kr. notar.

(512-1)